

## عنوان مقاله:

حکم فقهی پاسخ به سلام در ارتباطات کلامی غیرشفاهی سنتی و مدرن

## محل انتشار:

فصلنامه جستارهای فقهی و اصولی، دوره 5، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

## نویسنده:

مصطفی همدانی - دانش آموخته درس خارج فقه و فلسفه اسلامی حوزه علمیه قم و مدرس سطوح عالی حوزه علمیه قم

## خلاصه مقاله:

پاسخ به سلام در ارتباطات سنتی شفاهی واجب است، اما در ارتباطات غیرشفاهی، این حکم پیچیدگی خاصی دارد. پژوهش فرارو این موضوع را در انواع ارتباطات سنتی غیرشفاهی و مدرن (بر حسب نوع ارتباط مدرن و سنتی) کاویده است و با توجه به تقسیم انواع ارتباط، با عزیمت از جایگاه ادله فقهی سعی کرده است از تحلیل علمی انواع ارتباط و ساختار هریک سود بجوید تا در موازنه با آیه تحیت و روایات پاسخ به سلام و اندیشه های فقهی گذشتگان، احکام انواع ارتباط غیرشفاهی خصوصا صورتهای نوپیدای آن را نیز استخراج کند. نتایج تحقیق نشان داده است، در ارتباطات غیرشفاهی میان فردی چه سنتی چون نامه نگاری کاغذی و چه مدرن چون ایمیل و پیامک فردی، پاسخ سلام واجب است. در ارتباطات جمعی (رادیو و تلویزیون) گرچه پخش زنده باشد، پاسخ واجب نیست و در ارتباطات گروهی، حکم آن بسته به نوع ارتباط و بستر آن فرق دارد.

## کلمات کلیدی:

ارتباط، ارتباط کلامی، ارتباط غیرشفاهی، فقه ارتباطات، فقه ارتباطات کلامی، فقه سلام

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/989399>

